

ШЫҢ

Совет Эволюция Коммунист партиясынын
Тыва область болгаш Кызыл хоорай комитеттеринин,
ажылчы чоңнар депутаттарынын область Советинин органы

1953
май
19
ВТОРНИК
№ 96 (2781)
ВРТЭЭ 20 КОП

БО ХУНГУ СОЛУНДА:

БИСТИН ОБЛАСТА (1 арын).
М. Люндап.—426 хойдан 462 хураган (1 арын).
ПАРТИЙЖИ АМЫДЫРАЛ: А. Аржаалай.—Райкомунуң бирозунга партия өге организациянын өткөдүн чугаалазып көргөн (2 арын).

«Тараа кезиники» деп романига хол-баштыр номчукчулар конференциязы (2 арын).
С. Куктышев.—Демократтык централизм—партиянын организациясы тургузуунуң ууруткучу принципи (2—3 арыннар).

ТЕАТР. С. Фатеев.—Украинаның хоу-ларинда» (3 арын).
Кореяда таймычдылга дугайында чугаалажышынар (4 арын).
Тайбынның Пахтыым дөшү! (4 арын).
Кореяда болушкуннар (4 арын).

Обласка кадык камгалалының херээн үндезини-биле экижиде

И. В. Сталин «ССРЭ-де социализмниң экономика проблемалары» деп болуңд чогаалына социализмниң кол экономиктиг хоюузуңуң негеделерин тодаргайлаш-маан, социализмниң бугуругениң сорула-шы болза, бугу-иянталадык доктаамал өзүп турар материалдык болгаш культу-раалык хергелдерин максималдык-биле хандырып болур деп айткан. Улуг баштычынның бо генерал айтмышкыны совет улустун үндезин эрте-ажыктары-нын бирээзи—кадык камгалалының хер-өндөн болуңд илаптыг илерейлээш-кыин тып турар болгаш моон сонгаар-даа тывар.

Ажылчы чоңуң кадык камгалалының дугайында бистиди чургувуста ышкан ша-мыңду улуг сагыш салымшыны делегей-ниц капиталыстык чыгыс-даа чургунада чок болгаш оң хергелдеринге мыча хөй акша-хөрөнгин, дериг-херекселерин олар үндүрөйн-даа турар. Бисте кадык камгалалының акшаландырылганы чыл кезинге түдүм чайгыш чок өзүп турар. Бир өвөс 1940 чылда кадык камгалалы-нын хергелдеринге түрүнө бюджетинден 11 миллиард хире рубль чаргытатып турган болза, ам оң түңү барык-ла ийи нарты катан өскөн.

Чуртта эмнелерин, кадыкшыга херлерин четиңиң, оларды ажылдакчы-ларын саны хемчөөл чогу-биле өскөн. Хоорай, көдөңниң эмнелге херлеринде орунбарын саны дайн мурунунда тур-ганын 30 хуу чедир көздөң.

Коммунист партияны, Совет чазак-тың хун-бүрүдөгү сагыш салымшыны-нын, көргүзүп келген материал-техниктиг улуг дузалачынын ачымында бистиди обласка кадык камгалалына төөгүтүп мыча үдө шапкан хөгүдө чедип ачылган. Обласка эмнелдерин, оларды амчирерин болгаш ортумак эртемиң медицина кадрларын саны дыка өскөн. Бир өвөс 1944 чылда обласка шунгу 355 орунунг о шаа эмнелгер, 35 медицина салбарлары, 9 хире аптека турган болза, ам 710 орунунг 16 эмнелгер, 100 ажы медицина салбарлары, 18 аптека-лар ажылдан турар аларган. Ол ышкан район бүрүдөгү санитар-эпидемиянын тусвай станциялары, өпкө болгаш кыш азырларының обласка диспансерлери, хер-рөзевенирнин, бичи уруларын коо-султандылары база ажитынылаан.

Хоорай, көдөңниң ажыл-ипчилерине совет медицинаның улумна чокуулааны-нын ачымында өргинч бужар-чүдөк ар-тымшыны социалдык азырлар көчүтү өвөгөжөн болгаш чоңуң санитар-гиги-еналыг культураны бедең. Обласка кадык камгалал херөндө улуг чедикшилериниң бирээзи болза, хоорай, көдөңниң эмнелге херлеринде медицинаның хөй-хөй мурак-чылары тыптып, культураны, чаа ам-дыралды, кадык чурталганы тудуу тур-гузар талазы-биле олар чоңга кижизди-лелги сабыралы чедирип, муракчы совет медицина эртеминин өзүлүг пропаган-дистери аларганы болур.

Ылангы Бай-Тайга районун «Тиле-ге» колхозта фельдшер эччи А. Чесноко-ва, Чадаана эмнелгениң дик эччизи, Ленин орденниг Л. Москвина, Кызыл рай-онун Көп-Тей эмнелге сабыралын өрг-өлөгичи Т. Чондан, Туран эмнелгениң фельдшер И. Александрова болгаш өске-да муракчылар бисте хөй. Олар азыр кижилерин сагыш човангыры-биле хула-ап, чоңуң кадыкшымың чуртагалы дөш оң мурунга ак-сеткилдиг-биле ба-раан болуп, бугу-де күжүн болгаш билги-ана берген турарынан аңгыда, улустун амырларын улум чагай, улум культу-ралык болдурарынче, оларын санитар-гиги-енаның бугу билгич, чаңчылар-биле чеп-сетгелеринге уланган чугула-чугула хөй-иничиги хемчелерин боттандырып турар-лар. Олар каяа-даа чоңуң күзөгичи алчылары болуп, оң изиг ынакшымын болгаш ханы хүндүткелди эдилеп турар-лар.

Ажылчы чоңуң кадык камгалалында бар чедикшилер-биле хергелештир, чет-

пестер ам-даа хөй дээрин обласка ме-дицина ажылдакчыларының чоокта чаа бо-луп өрткөн үшкү сьезиди шыгым де-дөглөсөн. Эмнелге-профилактиктиг, санит-тар-чырыкшымынын хемчелер ам-даа дык кызып, оң уламандан чамык азырларын тыптышымын чамдык хер-лерде ам-даа бар. Совет медицинаның практикамында калба-биле хергелетинип турар өң таарымчалыг арга—эмнелгениң ийи өзгөчөгү системаны обласка кадык камгалалында мынчага тургустуулаан.

Медицина албан черлеринде элөң хөйү кадрлар-биле амдыга чедир ле четче хан-дыртыныан, материал-техниктиг суур моолду байлашынаан. Эмнелге херлеринге өң болгаш медицина дериг-херекселерин хандырылганы дыка четпес. Медицина кадрларын ортузунда партияның пол-ит-кижизидилгелиг ажылы көчүтүп ко-шкык, оң уламандан чамдык ажылдакчы-ларды эрте-биле, айма-мергезиниң бедитпес, болуңд хүдөөгөшени меледеп билбес, азыр кижилерин дамаанчок көр-үжүр-дүрүм чок чоруктар өвөш өвөс.

Мындагы фактылар ылангы Кызыл, Шагаан-Арыг, Кызыл-Мажалык эмнелге-леринге үр үдө хөйү-биле илереп келген. Кадрларын кижиздеринин, ажылда чет-кестерин узуулаарын шыгыттыган методу—шүгүмчүлө болгаш бот-шүгүмчү-лө кадык камгалал системаның көчүтүп кызып. Обласка кадык камгалал киди-зиңиң ууруткучу Сушковтан өгөдөш, чамдык эмнелгер ууруткучуларыга чедир үдүүкү ажылдакчыларын шүгүм-чүлөни кызып кызыгаарлаар, ажылчы чоңуң негедө хомудалдарын бөрөкрат-сы-биле көр чоруктарын болдуруп кел-ген турбуже, оң черлерде партия органи-зациялары оларга шияттырлык согуш-куну бөрөйи, шүгүмчүлөчи саналдар-ын деткейиң, харын чүгө аптежириниң туржун элөп келгенер.

Ажылчы чоңуң кадыкшыга херээн улум экижер талазы-биле партияның XIX съездинин төөгүтүг шияттырларын обласка чедикшинин боттандыры-биле чер-черин партия, совет органнары ка-дык камгалалының уурутгаланы ботта-рынын хонуга бижым-биле ап, чоңга медицина дузалачынын күштедирер, эм-нелге албан черлериниң материал-техник-тиг суурун бижыглар дөш шияттырлык хемчелерин азыр ужурут. Обласка ка-дык камгалал кидизи уурутгаланың амгы олуңтай чөрүндөн дүргөн уштувун, өзүлүг дериг уурутгалыга шилчивиниан, моон сонгаар болуңд кол кичээтгейиң хоорай, көдөңге эмнелге херлериниң ажи-лыга ажыл-ипчи доктаамал дузалачы-нын көргүзөрүнче, бугу-де медицина кад-рларын тусвай эртемиң, дуржулагын болгаш ажылга харымсалганын соксаал чокка бедиринче төрүп-биле уландыр салза чогуур. Аңаа хамарыштыр күрөтү хемчелерин, дуржулга солчушкунуңуң чөвгөлдү хуралдарын өй-өйдө чымдырып, оларга совет медицинаның сөүлү чедикши-лерининиң, политиктиг айтырларын талазы-биле лекция, илетелдериниң ном-чугаланы организаастаар херек.

Кызыл хоорайнын, тус-тус районнарын партия, совет организациялары медицина албан черлериниң ажылынын иштинче хандыр синягып, ажылга шыгым көп-рөлдү боттандырып, медицина кадрлар-нын политиктиг өөргөдгөшени, ылангы партияның XIX съездинин материалда-рын база И. В. Сталинниң «ССРЭ-де со-циализмниң экономика проблемалары» деп шыгарганга чогаалы чедикшинин шивгезип талазы-биле оларга кызымак дузалашса чогуур.

Ажылчы чоңуң кадык камгалалы эки-жиринге бир кол чугула чүве болза, эмнелге херлеринге таарымчалыг көрүм-чүрүмү, ийи өзгөчөгү системаны тургу-зары, эмнелгичилерин эдилеп, дынаңгы-ры-биле хула-ап, ылангы эмнелгелде азыр кижилериниң ажаалга хайгааралы-че кичээтгейиң улгатырары, чоңуң ор-тузунга эмнелге-профилактиктиг хемчел-дерин, медицина пропаганданы улум каз-бартыры болур.

ОБЛАСТА ЧАСКЫ ТАРЫЛГАНЫҢ ЧОРУП ТУРАРЫНЫҢ МЕДЭЭЗИ

Районнар аттары	Нити чамык тарааны	Оон иштине тарак культу-ралары	Кызыл-тас
1. Чоон-Хемчик	103,2	116,6	111,6
2. Сүт-Хөл	98,0	104,0	172,7
3. Каа-Хем	90,2	101,1	105,5
4. Танды	89,3	98,0	106,6
5. Бай-Тайга	85,8	90,0	105,8
6. Би-Хем	82,5	76,5	106,2
7. Чаа-Хөл	78,3	82,5	109,2
8. Улуг-Хем	75,4	83,6	99,7
9. Барымы-Хемчик	74,8	79,0	94,7
10. Тес-Хем	69,8	74,7	93,1
11. Өвүр	66,9	70,6	98,3
12. Кызыл	65,6	73,7	90,7
13. Тожу	64,1	85,5	—
14. Эраин	43,6	46,2	76,2

Бистин обласка

Он ийи ажыл хүнүндө

ЧОДУРАА. (Телефон-биле). Улуг-Хем районда Киров аттыг көдө ажыл-агый өрткелниң тараажылары Шагаан-Арыг МТС-тиң механизаторлары-биле чыгыс эл-сеткилдиг ажылдашынын түнөөлөгүдө тараа культураларын тарылгазын май-ның 15-те азы 12 айма хүнеринде эки шымарлык доостан. Төмүргайларга 1195 гектар планын 1200 гектар кыдыр күөсет-кен, ылангы кол культура болур кызыл-тасы 860 гектарни орунга 890 гектар-нын тараан.

Элбештинде дүжү өстүрүп алырныга колхозчу ишчилерини күш-ажылы улум калбарып, тараа культураларын тарыл-лашан, нөгөз олуртулганын база массалык өгөйлө берген.

Хову бригадында

Чаа-Хөл районун Ленин аттыг колхоз-тунуң Ак-Хем хову бригадында партия-нын агитация-массалыг ажылы үзүлгө чокка чоруп турар. Эш Бегизаа ховунуң ажыл-ипчилеринге беседаларын түргүчү чорутуп турар.

Хову турманга көргүтүп сабыралы, агитчуулус түргүчү үнүп турар. Хову бригадынын турлаа дозунгулар, палаттар-биле болгаш көкү агитацияны өске-даа чүдөлөп-биле эки девиттенип.

Агитаторлар номнарын, солуннарын-хо-ву турманга дөткөн. Агитатор эш Бач-чөй-оол апрель 26-дан өгөлөгү агитчуу-дусту хун-бүрүдө үндүрүп, анаа бригады-нын, азы түе-түс кижилерин ылангы ажылды бижип көргүзүп келген. Оң бри-гада чакы хову ажылы дүргөн темпи-биле өрттирген.

«Кызыл туктуң» тараажылары

ХАНДАГАЙТЫ. (Радио-биле). Өвүр рай-онун Салгады «Кызыл тук» көдө ажыл-агый артелиниң тараажылары чакы хову ажылына багай өвөс белеткенен, органи-зациясы ууруткучула база өң болган. Тараа культураларын планын колхоз майның 15-те 101 хуу күөсеткен.

Чагай дүжү өстүрүп алырныга кызы-мак күш-ажыл колхозтун шөлдеринде улум калбарып турар. Хову бригадыны 57 кизи 45 айттарып, 16 аданынар-дык ажылдан турар. Анданым тудукчулар-дан Төгөткөн, херөзөң Чыргал, үрө-ли чаштырыкчы Кечек, херөзөң илчиретчи Хажымаа, суггарыкчы Асаал ышкан ажылды хун-бүрүдө 150—200 хуу күөсетип турар тараажылар тур-дага хөй илереп турар.

Эш Базыр-оолту уурткан агитколлек-тиг беседа тайылгыр ажылы улум каз-барып, ажыл-ипчилерин ызымак чүт-күчкө сорук киирип турар. Турдага агит-чуулус 2 хонган-ла үнүп турар.

СЭКП Танды, Чаа Хөл районнарын болгаш ажылчы чоңнар депутаттарының ол районнар Советтериниң күөскомнарынның илереп келгенин өзүгаар чакы тарылганы эки чоруктаны база мал ажылына өңи көргүзүлгөри дөш обласка Хүндүлөл Самбыразына киирери болза:

- ТАҢДЫ РАЙОН**
- Эш Рыженков В. И.—«Кызыл партия» колхозта трактор бригадының бригадир, трактор ажылының чыл планы 36,6 хуу күөсеткен, чакы тарылга үезинде 2227 килограмм кывар чүдүдү камнап алган.
 - Эш Петранов Н. А.—ол бригаданың тракторин, чымчак андыралгага шил-чидерге чакы сезонда 194 ганы ажылдап, тараа чажылгазының нормазын 350 хуу күөсетип, 322 килограмм кывар чүдүдү камнап алган.
 - Эш Кустожеров И. С.—ол бригаданың тракторин, чымчак андыралгага шил-чидерге 289 ганы ажылдап, тараа чажарының нормазын 250 хуу, чер ан-дарарының нормазын 150 хуу күөсетип, 270 килограмм кывар чүдүдү камнап алган.
 - Эш Чоозу И. С.—«Революцияны чалбыжы» колхозта тракторист, чым-чак андыралгага шил-чидерге 164 ганы ажылдап, чер андыралгазының норма-зын 150—200 хуу күөсетип, 104 килограмм кывар чүдүдү камнап алган.
 - Эш Волокитин Н. Л.— Калинин аттыг колхозта тракторист, чымчак ан-дарылгага шил-чидерге 154 ганы ажылдап, тараа чажылгазының нормазын 450 хуу күөсетип, 175 килограмм кывар чүдүдү камнап алган.
 - Эш Рассаммакин В. А.—Балинин аттыг колхозта тракторист, чымчак анды-рылгага шил-чидерге 167 ганы ажылдап, тараа чажылгазының нормазын 500 хуу күөсетип, 162 килограмм кывар чүдүдү камнап алган.
 - Эш Оюн Доурбан—Сталин аттыг колхозта тракторист, чымчак андыралга-га шил-чидерге 194 ганы ажылдап, тараа чажылгазының нормазын 300 хуу, чер андыралгазының нормазын 200 хуу күөсетип, 67 килограмм кывар чүдүдү камнап алган.

ЧАА-ХӨЛ РАЙОН

- Хову амылының талазы-биле**
- Сталин аттыг колхоз (даргазы эш М. Балчы-оол), парторганизация сек-ретари эш М. Седен)—тараа культураларын тарылгазын май 13-те 100 хуу күөсеткен.
 - Эш Т. Чылбак—ол колхозта трактор бригадының бригадир.
 - Эш Т. Содунам—ол колхозта тракторист, тараа чаштырылганының норма-зын 175—200 хуу чедир күөсеткен.
 - Эш М. Савченко—тракторист, тарылга үезинде ажыл нормазын 100—240 хуу чедир күөсетип турган.
 - «Победа» колхоз (даргазы эш Т. Аралчор, парторганизация секретари эш Т. Сырбымай)—тараа культураларын тарылгазын май 13-те 102 хуу күөсеткен.
 - Эш Т. Ислей—ол колхозта трактор бригадының бригадир.
 - Эш Т. Самбула—тракторист, тараа чаштырылганының нормазын 125 хуу күөсеткен.

Мал ажылының талазы-биле

- Эш Т. Кучла—Сталин аттыг колхозтун чыгыгычы, 27 беден 27 кулуңну камгалап алган.
- Эш Т. Төрө—«Победа» колхозтун чыгыгычы, 30 беден 30 кулуңну кам-галап алган.
- Эш М. Дамба—Ленин аттыг колхозтун хойжузу, 140 хойдан 143 хураган-ны камгалап алган.

Хойжуларның күш-ажылы

Бай-Тайга районда Сталин аттыг көдө ажыл-агый артелиниң малчыларын бот-тарына алган хүдөөгөшени эреэтиг боттандырып турарлар.

Колхозтун хой мал фермазында кадык-чылар эштер Чыргал 150 хойдан 150 ху-раганын, Сапык 196 хойдан 196 хураган-ны, Мадыр-оол 122 хойдан 122 хураган-ны бүрүн камгалап дозуктуруп турар. Аң төрүр хойларын чаш төлүн менди хү-лөп азыр дөш колхозчу малчынар бугу өрүг дуржулагаларын ажылдап, бот-ботта-рының аразында социалисттиг чарышты улум күштедирип турар.

Чурунта: эш Х. Башпык-оол болгаш оң хойлары. Чуруу С. Фоктистовтуу.

Трактор бригадыны үзүктөл чокка хандырып турар

Сүт-Хөл районун Кызыл-Тайга суму-лунда «Большевик» көдө ажыл-агый ар-телини хандырып турар Сүт-Хөл МТС-иниң трактор бригады оң колхозтун чакы тарылгазына ажылдап турар.

Трактор бригадынын үзүктөл чөв ажылдаарына четчир хемчөөлүг кывар-чаар чүдүдөр болгаш үрөзүн эргежок чу-гуза. Ону барымдалаш колхоз баштаар чери кывар-чаар чүдүдөр өөртүрүпте кол-хозчу эш Серенин томудулаан. Эш Серен ам оң ажылда ийи чыл ажылдап, анааган ажылды ак-сеткилдиг күөсетип, колхозчу-ларын илетгени хандырып турар.

Бо чылдын чакы хову ажылдары өгө-лээр-биле эш Серен база-ла трактор бри-гадыныче кывар-чаар чүдүдөр өөртүрүп өгөдөш, чокку хүннерге чедир 4000 ки-лограмм кывар-чаар чүдүдөрн трактор бригадының өөртүп чедирген. Сөөртүп келген чүдүдөрн чүгө бригадының тур-лааша өкөп турар өвөс, харын шөлдерге ажылдап турар тракторларга чедирип, пе-рөсиниң боду-ла кууң берип турар.

Ийчангап, кывар-чаар чүдүдөрн өөртүкчү эш Серен тракторларын үзүктөл чок ажылдаарын доктаамал хан-дырып турары-биле оң аталдары механи-заторлар бригадынадурага суралып өөртүч-чү деп адатырып турар.

Иипиниң малының өзүлдөзи дээш

Чоон-Хемчик районун Хорум-Дар суму-лунда Жданов аттыг көдө ажыл-агый ар-телиниң малчыларын ийиниң малын өстүрер ылангы өң чаш төлүн менди камгалап азыр дөш өш шудуру ажыл-дап турар.

Колхозтун хой мал фермазында кадык-чы Ондар Хуна ийиниң 234 баш хой малын менди болгаш семис күштүг кыдыр кыш-таткан, оң чазылаашкынын база органи-зациясы өрттирер, ам чылгаашкынын чедикшинин чорудурып эргежок чу-гуза белеткел ажылдарын чорудуп турар.

Чоокку хүнерде чедир төрөсөн 96 хой-нуң хураганнарын бүрүн камгалап алган дозуктуруп турар. Төрөсөн хойларын кү-жүн семиртип, сүтүрү болурунга эки олар-ларын шилип анаа өзгөштирер кадырла-рынын план өзүгаар чорудуп турар. Хойнуң оодаашкынын үргүчүлөп турар.

Суралып казырын Ондар Хуна арткап төрүрү хойларын чаш төлүн менди кам-галап азыр дөш улум күженишкениң ажылды турар.

рар—деп эш Х. Башпык-оол чугаалаан.

Май 7-ге чедир 426 хой төрөсөн, оон 462 хураганын камгалап алган. Ам төрүрү хой 40. Ийча хөй хойнуң чаш төлүн эки ажаап, чөмгөрип турган, ылангы ий-ле болгаш шөлдерин сүдү өзөш хураган-ның ийек сүдү-биле өмкөшөп турган менди дозуктуруп турар. Эш Башпык-оол-дун кодаанында 466 хойлар бо чыгы чаш төлү-биле кады ам 900 дык ашкан. Ол болза ийиниң малына улуг салымшы, колхозчу мал ажылына болуп бер-диген ийлекпейлги малчынын болгаш оң дузалачыларынның кайгамчыктыг күш-ажылынын түнөөлүг-дир.

Ийиң кижилерин үлөп көр болгаш бугу ийиниң сагыш салымшымын-биле деткир ужурут. Ийиң турбуже, колхоз баштаар черин болгаш колхозта партия органи-зациянын талазынан мал ажылыныче улуг кичээтгей салбайн турары өө-түп турар. Мал ажылынын дугайында май 6-да болган колхоз баштаар черин ху-ралына келген чамдык мал ажылдакчылары мал ажылы багай уурдуп, малчынар дугайында сагыш салбас дөш колхоз баш-таар черин, оң даргазы эш Фроловту шы-гыш шүгүмчүлөгө таварыштырган.

Мал ажылдакчыларынның амырдык чуртулаанынче сагыш салбайн турар. Илангы колхозта партия органи-зация-сында эш Башпык-оолдун өг-бүлөзүнче, оң малчыларынга беседа, номчулга чо-руттайн, чыгыс солун безин чедирбейн турары тергини четпес.

Ийиниң мал ажылынын хөгжүдөтө дөш демсөжип турар эш Башпык-оол ышкан кижилер колхоз баштаар черинде, партия органи-зациянын кичээтгейини төвүңе турар ужурут.

Кореяда тайбыңчыдылга дугайында чугаалажышкыннар

ПЕККИН. Синхуа агентствосунун корреспондентинин Косондан дымчанын ёзуулар алырга, Кореяга тайбыңчыдылга дугайында чугаалажышкыннарда корея-кыдат делегация моон азданда дымчанын парлаан:

Ийи талаларың делегацияларын май 11-де хуралыңа корея-кыдат таланың код төлөөн генерал Нам Ир өске таланың май 10-да кылган медегелениге болгаш айтырларыңа харым кылдыр моон азданда медегелди кылган:

Бир өвес сонургадгы тала туттурган шериглерин ортузунга тайбыңбар ажылын чорудар кылдыр доктааткан үе өрте бергенде-да, нейтралдыг күрүңелерин төлөөкчилеринен тургустунган комиссияны ажалдаштыга туттурган шериглерин ортузунга кылган турар болза, оларнын салым-чорууну дугайында айтыртың консултациялар дузасы-биле шийтирээр төлөрдө, өвү бедик деңгеле чымыган политикаг конференцияга шийтирээр ужураг деп бистиң тала санап турар. Ийиң политикаг конференция ол айтыртың шийтирээр шийдээс деп силеринг таланың санап турар үндөсүн чок чүүд болур. Банды-бир күш-биле дедир чандырыга дугайында бандыла үндөсүн чок хооуну чүүд болур деп бистиң тала хей уда айтып турган, база дедир чандырыңа ойталан турар болур деп туттурган шериглер бар деп бистиң тала бодалайн турар. Ийичаңаң, туттурган шериглерин тудуп турар таланың контролондан болгаш сатыларын дозуу-биле хосталганын сонда, база сонургадгы тала тайбыңбарлажышкын оларнын ортузунга доктаатынган үеняң иштинде чорутканын сонда-да коргушкунда хөвөр турар болгаш чуртунча чандырыңа чоруп турар чандык туттурган шериглер шүүт дедир чандырыңа шериглерин ийиңге турар болза, бо айтыртың шийтирээр байданын уаурун ол туттурган шериглерин салым-чору чөдүгө бедик деңгеле чымыган политикаг конференцияга төлөтпөг шийтирелетин болур. Политикаг конференция ол айтыртың шийтирээр шийдээс дээр дугайында үндөсүн чок санады үстүдө айтыртың политикаг конференцияга шийтирээр-биле шийтирелден ойталаарың чыдаганын кылдыр көдүрүп үндүрер мырнай ший өвес чорук болур. Ол айтыртың политикаг конференцияга шийтирелден турар ужураг дээр бодалды бистиң тала бажымы-биле тудуп турар.

Түрөөк хөмөгөлөрө хамаарың турар азон хөй айтырларың силеринг тала дүүнүг хуралга база катан көдүрүп үндүргөн. Көд айтырларың таланың биле дугуржулганы ийи талалар чедип алган сонда оларнын чандымын консултация дузасы-биле бедик шийтирелден болур, а оларнын чандымын чедир айтыртың болбайн турар дээрин мырнай ийден-дир. Бир өвес түрөөк хөмөгөлөрө таланың биле айтыртың дугайында чугаалажышкыннарда дугайында делегация моон азданда дымчанын парлаан:

Ийи талаларың делегацияларын май 12-де хуралыңа корея-кыдат таланың код төлөөн генерал Нам Ир болза, артан туттурган шериглерин дугайында айтыртың политикаг конференцияга шийтирээр-биле шийтирээр ужураг деп база катан тайбыңбарлажышкыннарда корея-кыдат таланың тургузу болза, айтырларыңа чорутуру шийтирээр болгаш чугаалажышкыннардын амгы чаданы айтырларыңа даразында чаданы төлөткөн орду салыр ужураг деп көрүп турар болур деп ол өйткөн. Ийичаңаң, да амгы үеде өске тала болза, чугаалажышкыннардын даразында чаданыңа хамаарың турар айтырларыңа тургузуп турар болгаш политикаг конференция өске таланың бандыкымы-биле алырга, артан туттурган шериглерин дугайында айтыртың шийтирээр шийдээс кылдыр доктадып тургузарың күзөп турар. Амгы үеде мынд чорукта канды-да үндөсүн чок. Ол чорук болза, айтырларыңа чандымын-да шийтирелетин шийдээс болуруна, бо Кореяга тайбыңчыдылганы чедип алдымызга чедир деп генерал Нам Ир айтыган.

Корея-кыдат таланың май 7-де кылган чөд санады туттурган шериглерин дугайында бүгү айтыртың таарыштырыңа төлөтпөг болгаш практикаг үндөсүр болур деп генерал Нам Ир база катан медегелген. Ол чөд санады ёзуулар нейтралдыг күрүңелерин төлөөкчилеринен тургустунган турар ужураг дедир чандырыңа таланың биле комиссияны келжигүңеринге ийиңга дугайында өске таланың май 11-де салган айтыртыңа генерал Нам Ир даразында болгаш өске таланың чугаалажышкыннарды уамдыктар соругула-биле сөөлүг хүнөөрө кылдып турар чыдагы үндөсүн чөд чүүдөр болуп турар деп айтыган. Төдөргү хөмөгөлөрө дугайында дугуржушкун чедип алдынган болгаш Кореяга тайбыңчыдылга чорунган турар дөш, корея-кыдат таланың май 7-де санады ийи талаларың делегацияларын хуралың ооздалымшкын чокка хүлээп аларын генерал Нам Ир санадыган.

Ийичаңаң өске тала болза, сөөлүг хүнөөрө иштинде үзү чокка катан канчаар хандырың.

Бир дугаар айтыртың таланың биле конференция болза, Кореяга дайынын доктала соксадырың, Кореяга тайбың чугаалажышкыннарда канада төлөөкчилеринг киржирин болгаш национал хамаарышпас чоруктуң, база өске чурттарың шийтирээр хөмөгөлөрө кирешес чоруктуң принциптерин амдыралга чорударың ийен турар резолюцияны хүлээп алган.

Ийи дугаар айтыртың таланың биле резолюцияга тайбын камгалаарың кол чүүдү кылдыр беш уаг үрүңелеринг чандырың.

Ийи таланың биле дугуржулганы уамдыктар канды-да үндөсүн амгы үеде чөд деп санап турар бис.

Дедир чандырыңа артын кезип болур туттурган шериглерин дугайында айтыртың бедик деңгеле чымыган политикаг конференцияга шийтирээр шийдээс дээр дугайында үндөсүн чөд бандыкы катангаарыңа амгы, шүүт дедир чандырыңа туттурган шериглерин ортузунга сонургадгы таланың тайбыңбарлажышкын чорударыңа доктааткан 4 ай хууса экин эртин уаг дээр дугайында айтыртың өске тала хуралга база катан көдүрүп үндүргөн, база өске-даа түрөөк хөмөгөлөрө дугайында айтырларыңа тургускан.

Генерал Нам Ир корея-кыдат таланың тургузу тайбыңбарлажышкын болгаш мичча деп айтыган: өске таланың бодалын чугаалажып көрөш, корея-кыдат тала болза, шүүт дедир чандырыңа туттурган шериглерин ортузунга тайбыңбар ажылын чорударыңа үеняң 6 айдан (корея-кыдат таланың апрель 26-да санадыга миччаар көрдүнгөн турган) 4 ай чедир кызмырган (корея-кыдат таланың май 7-де санадыга миччаар көрдүнгөн). Дөрт ай хууса мырнай таарымчалыг хууса болур деп корея-кыдат тала санап турар.

Долу составыг делегацияларын хуралар катан эгелээр үеняң корея-кыдат тала Кореяга дүргөн тайбыңчыдылганы чедип алдымызга уаг күнөшканын нерин доктаам салым келген. Көд айтырларың таланың биле дугуржулга чедип алдына бээр болза-да, түрөөк хөмөгөлөрө ший болгаш боттуг үндөсүн бедик-биле таарыштырып болур деп ол хей уда медегелеп турган. Көд айтырларың таланың биле дугуржулганы чедип алдымызга чугаалажышкыннар дугайында айтыртың ажыгыларын канды-да үндөсүн чок деп генерал Нам Ир айтыган. Корея-кыдат таланың санадыга кирген көд айтырларың таланың биле дугуржулганы дүргөн чедип аларын генерал Нам Ир ботунуң чугаалажышкын түңдөсүнө база катан санадыган.

ПЕККИН. Синхуа агентствосунун корреспондентинин дымчанын турары ёзуулар алырга, Кореяга тайбыңчыдылга дугайында чугаалажышкыннарда корея-кыдат делегация моон азданда дымчанын парлаан:

Ийи талаларың делегацияларын май 12-де хуралыңа корея-кыдат таланың код төлөөн генерал Нам Ир болза, артан туттурган шериглерин дугайында айтыртың политикаг конференцияга шийтирээр-биле шийтирээр ужураг деп база катан тайбыңбарлажышкыннарда корея-кыдат таланың тургузу болза, айтырларыңа чорутуру шийтирээр болгаш чугаалажышкыннардын амгы чаданы айтырларыңа даразында чаданы төлөткөн орду салыр ужураг деп көрүп турар болур деп ол өйткөн. Ийичаңаң, да амгы үеде өске тала болза, чугаалажышкыннардын даразында чаданыңа хамаарың турар айтырларыңа тургузуп турар болгаш политикаг конференция өске таланың бандыкымы-биле алырга, артан туттурган шериглерин дугайында айтыртың шийтирээр шийдээс кылдыр доктадып тургузарың күзөп турар. Амгы үеде мынд чорукта канды-да үндөсүн чок. Ол чорук болза, айтырларыңа чандымын-да шийтирелетин шийдээс болуруна, бо Кореяга тайбыңчыдылганы чедип алдымызга чедир деп генерал Нам Ир айтыган.

Корея-кыдат таланың май 7-де кылган чөд санады туттурган шериглерин дугайында бүгү айтыртың таарыштырыңа төлөтпөг болгаш практикаг үндөсүр болур деп генерал Нам Ир база катан медегелген. Ол чөд санады ёзуулар нейтралдыг күрүңелерин төлөөкчилеринен тургустунган турар ужураг дедир чандырыңа таланың биле комиссияны келжигүңеринге ийиңга дугайында өске таланың май 11-де салган айтыртыңа генерал Нам Ир даразында болгаш өске таланың чугаалажышкыннарды уамдыктар соругула-биле сөөлүг хүнөөрө кылдып турар чыдагы үндөсүн чөд чүүдөр болуп турар деп айтыган. Төдөргү хөмөгөлөрө дугайында дугуржушкун чедип алдынган болгаш Кореяга тайбыңчыдылга чорунган турар дөш, корея-кыдат таланың май 7-де санады ийи талаларың делегацияларын хуралың ооздалымшкын чокка хүлээп аларын генерал Нам Ир санадыган.

Ийичаңаң өске тала болза, сөөлүг хүнөөрө иштинде үзү чокка катан канчаар хандырың.

Бир дугаар айтыртың таланың биле конференция болза, Кореяга дайынын доктала соксадырың, Кореяга тайбың чугаалажышкыннарда канада төлөөкчилеринг киржирин болгаш национал хамаарышпас чоруктуң, база өске чурттарың шийтирээр хөмөгөлөрө кирешес чоруктуң принциптерин амдыралга чорударың ийен турар резолюцияны хүлээп алган.

Ийи дугаар айтыртың таланың биле резолюцияга тайбын камгалаарың кол чүүдү кылдыр беш уаг үрүңелеринг чандырың.

тап келгени болгаш корея-кыдат таланың хүлээп албанын ботунуң чыдактарын ийиң үндүрүшкөн турган, база канды-да боттуг санадырыңа кирбес.

Ийичаңаң май 12-де болган хуралга канды-даа бурунгаараашкын чедип алдымызган.

Делегацияларын хуралың май 13-те 11 шавта эгелээр деп ийи талалар дугургушкан.

ПЕККИН. Синхуа агентствосунун корреспондентинин Косондан дымчанын турары ёзуулар алырга, Кореяга тайбыңчыдылга дугайында чугаалажышкыннарда корея-кыдат делегация моон азданда дымчанын парлаан:

Айтырларыңа дүргөн шийтирээр болгаш Кореяга дайынын соксадырыңа чорударыңа үеняң 6 айдан (корея-кыдат таланың апрель 26-да санадыга миччаар көрдүнгөн турган) 4 ай чедир кызмырган (корея-кыдат таланың май 7-де санадыга миччаар көрдүнгөн). Дөрт ай хууса мырнай таарымчалыг хууса болур деп корея-кыдат тала санап турар.

Долу составыг делегацияларын хуралар катан эгелээр үеняң корея-кыдат тала Кореяга дүргөн тайбыңчыдылганы чедип алдымызга уаг күнөшканын нерин доктаам салым келген. Көд айтырларың таланың биле дугуржулга чедип алдына бээр болза-да, түрөөк хөмөгөлөрө ший болгаш боттуг үндөсүн бедик-биле таарыштырып болур деп ол хей уда медегелеп турган. Көд айтырларың таланың биле дугуржулганы чедип алдымызга чугаалажышкыннар дугайында айтыртың ажыгыларын канды-да үндөсүн чок деп генерал Нам Ир айтыган. Корея-кыдат таланың санадыга кирген көд айтырларың таланың биле дугуржулганы дүргөн чедип аларын генерал Нам Ир ботунуң чугаалажышкын түңдөсүнө база катан санадыган.

ПЕККИН. Синхуа агентствосунун корреспондентинин дымчанын турары ёзуулар алырга, Кореяга тайбыңчыдылга дугайында чугаалажышкыннарда корея-кыдат делегация моон азданда дымчанын парлаан:

Ийи талаларың делегацияларын май 12-де хуралыңа корея-кыдат таланың код төлөөн генерал Нам Ир болза, артан туттурган шериглерин дугайында айтыртың политикаг конференцияга шийтирээр-биле шийтирээр ужураг деп база катан тайбыңбарлажышкыннарда корея-кыдат таланың тургузу болза, айтырларыңа чорутуру шийтирээр болгаш чугаалажышкыннардын амгы чаданы айтырларыңа даразында чаданы төлөткөн орду салыр ужураг деп көрүп турар болур деп ол өйткөн. Ийичаңаң, да амгы үеде өске тала болза, чугаалажышкыннардын даразында чаданыңа хамаарың турар айтырларыңа тургузуп турар болгаш политикаг конференция өске таланың бандыкымы-биле алырга, артан туттурган шериглерин дугайында айтыртың шийтирээр шийдээс кылдыр доктадып тургузарың күзөп турар. Амгы үеде мынд чорукта канды-да үндөсүн чок. Ол чорук болза, айтырларыңа чандымын-да шийтирелетин шийдээс болуруна, бо Кореяга тайбыңчыдылганы чедип алдымызга чедир деп генерал Нам Ир айтыган.

Корея-кыдат таланың май 7-де кылган чөд санады туттурган шериглерин дугайында бүгү айтыртың таарыштырыңа төлөтпөг болгаш практикаг үндөсүр болур деп генерал Нам Ир база катан медегелген. Ол чөд санады ёзуулар нейтралдыг күрүңелерин төлөөкчилеринен тургустунган турар ужураг дедир чандырыңа таланың биле комиссияны келжигүңеринге ийиңга дугайында өске таланың май 11-де салган айтыртыңа генерал Нам Ир даразында болгаш өске таланың чугаалажышкыннарды уамдыктар соругула-биле сөөлүг хүнөөрө кылдып турар чыдагы үндөсүн чөд чүүдөр болуп турар деп айтыган. Төдөргү хөмөгөлөрө дугайында дугуржушкун чедип алдынган болгаш Кореяга тайбыңчыдылга чорунган турар дөш, корея-кыдат таланың май 7-де санады ийи талаларың делегацияларын хуралың ооздалымшкын чокка хүлээп аларын генерал Нам Ир санадыган.

Ийичаңаң өске тала болза, сөөлүг хүнөөрө иштинде үзү чокка катан канчаар хандырың.

Бир дугаар айтыртың таланың биле конференция болза, Кореяга дайынын доктала соксадырың, Кореяга тайбың чугаалажышкыннарда канада төлөөкчилеринг киржирин болгаш национал хамаарышпас чоруктуң, база өске чурттарың шийтирээр хөмөгөлөрө кирешес чоруктуң принциптерин амдыралга чорударың ийен турар резолюцияны хүлээп алган.

Ийи дугаар айтыртың таланың биле резолюцияга тайбын камгалаарың кол чүүдү кылдыр беш уаг үрүңелеринг чандырың.

Кореяда болушкуннар

Кореянын Улустук армиязының Кол командьялының дыңыдыды ПЕККИН. Корея Улус Демократтыг Республиканын Улустук армиязының Кол командьялының май 12-де медегелген болза: өрткөн күнүң дургусунда фронттарга канды-даа өскерлишкыннер болбаан.

Дайынын самолёттары азыр алыгачы аңчылар дайынын үш самолёттарын май 12-де аздара аткан. (СЭТА).

Японияда дайын белеткелдеринге удурланышкыннар

ШАНХАЙ. Япон парламентинг дымчанын турары-биле алырга, Исиэва префектурада Бакхо уездининг Учинода суурунда бир черин шериглер өөредилгезин чорудар чер кылдыр ажыгылары-биле америк армияга бөоринге ууру удурланышкыннын демдө кылдыр америк армияга материалдарын сөөртүп бөоринден ойталаар деп Хокурику районунг дедир орукчулар профвадели чандык эл-сеткилдиг шийтирелген.

«Майниң» солунунг дымчанын ёзуулар алырга, үстүгү палатынг келжигүң дээр Токи Кора америк өөредилге черин тудуун чорудар деп турар чер болур Учинода сууруга чораян. Токи Кора мынча деп медегелген: «Америк шериг базаларының дугайында айтыртың амгы үеде бүгү Японияда тургузуп турар, моон-биле холбаштыр удурланышкыннын национал хөмөгөл-биле чорударың аржеок чугула, ол болза, тайбың дөш шийтирелетин бир хөвир болур». Америк эжелеп чагырыла шериглеринг хөмөгөлдеринге чер участоктары хураарыга ууру деңгеледи күштөөдөрүнө япон улусту Токи Кора кыйгырган. (СЭТА).

Араб чурттарының даштыкы хөктер министрлеринин чөвүлел хуралы

КАИРО. Араб чурттарың лиганын келжигүңер—8 араб чурттарың даштыкы хөктер министрлерининг чөвүлел хуралы Каирде чоруп турар. Ол чөвүлел хурал лиганың политикаг комитетинг сессияны хөвиринг болуп эрттин турар. Англи чөвүлел комитетин Суэц канал зоназында бүрүнү-биле үндүрелерин дугайында Египеттин негелден дедир дугайында шийтирер май 9-та чөвүлел хуралдан үндүргөн. Үндүргөн резолюцияга мынча деп чугаалап турар: «Египет деңгеледен даштыкы шериглерин чугаа чокка үндүрер Египеттин боттуг эргелеринин бирөөн чүвө болганда, база египет айтыртың бүгү араб чурттарга хамаарың турар чүвө болганда, амы-думалымын чурт-Египетти дозуу-биле дедир турарың дугайында араб чурттарың лиганын политиктиг комитеди база катан медегелген тур». (СЭТА).

Англи-египет харылзааларын дугайында египет төлөөкчилерин медегелди

ПАРИЖ. Франс Пресс агентствосунунг корреспондентининг Каирден дымчанын:

Майның 12-ден 13-чө дөшө бир бедик дузалыг төлөөкчилерин кылган моон азданда медегелди май 13-түң эртенинде парлаалга үнгөн:

«АНШ-тын куруне секретары Далеестинг келгенин сонда-да англи-египет харылзаалар мурундагы хөвөр турбушаан болуп турар. Суэц канал зоназында англи шериглерин үндүрелерин дугайында айтыртың таланың биле англи-египет чугаалажышкыннар чокку үеняң иштинде катан эгелээр деп болап болур органы бээр канды-да айтышкыннар чөк болган». (СЭТА).

Японияда соңгулда хөйлузуунг өрөшкөннөрү

ШАНХАЙ. Токио радиоуунг дымчанын турары-биле алырга, куруне полициязын эргелелдине бар турар меделээр ёзуулар парламент соңгулаларын чоруп келген үеняң соңгулда хөйлузу үрүнениң 5984 таварылгалары болган, оон иштинде 3996 таварылга хөмөгөлшкын болуп турар.

Сөөлү парламент соңгулаларын оңза чүүдү болза, соңгулда хөйлузу үрөө чоруктарың хөй кезинде куруне албаш-хөкчүлүгүңа хамаарың турары болур. (СЭТА).

Францияда коммунар мэрлеринин соңгулдалары

ПАРИЖ. Муниципалдыг чөвүлелеринг чөккөт соңгулдурун келжигүңеринг амгы үеде чорудар турары коммунар чыгырчыларының соңгулдаларын чандык түңелдерин «Юманте» солун парлаан. Чандык хөвирларда болгаш чуртталыг чөвүлел социалист соңгулчуларын килеңдөөшкыннен аймыдыган, буржуаз партиалар-биле ажык сүчөөшкын кылдыр шийтирелээр, коммунист партияга ууру угландыргач реакцияны чандык-ай өлдөдөн тургузар деп орадалжышкыннар моон ужурунда бурал дүшөө. Тарб (Устүү Пирей департаментинде), Курнев (Сена департаментинде) база өске-даа хоорайларын тергилекчилерге Францияны коммунист партианын кандидатары соңгулдурун. Муниципалитеттер чөвүлелерин социалист болуп турар дыка хөй коммуналарда олар ботунуң партианын удуртуугазың айтышкынныг чөртүтүр коммунист-биле калы демешкин турган буржуаз партиаларын өвдиле ботунуң кандидаттарын тергилекчилерге кирин шийдөөн. Чижээ, Лонгви (Мерт болган Мосел департаментинде), Милуа (Устүү рейн департаментинде), Алес (Гар департаментинде) болган өске даа хоорайларын эрге-чагыргаларын удуртуугазы Фран-

цияның коммунист партианың деп-штинен кандидаттарже шийдик берген. Билдини турары болза, тергилекчилер соңгулдаларыга Францияны коммунист партианын амыл-чорудалганын чандык-өңгө социалист партианын удуртуугазы удуруланган болган оларнын элөөн хөй хоорайлар дузалачылары канды-да кылгыраашкын чокка буржуаз партиалар-биле өвдиле ажык-биле кирген. Барың үелдинг социалистеринг ол талыкы реакциялыг партиаларын, өң мынчагы дөгалыч партианың боттарының кандидаттары Сотавиле (Манш департаментинде), Ле Вал-у-Перрег (Сена департаментинде) болган өске-даа коммуналарга кирер органы берген. Барың үелдинг социалистеринг удурулчулары боттарының тус-тус чөвүлелде организациаларын коммунист-биле калы ажык чорударың дугайында шийтирер күш чөк болдурунга бедик доктааваннар. Чижээ, Нор департаментинг социалист партианын удуртуугазы Дюнкерте ботунуң секциязын мынд шийтирер күш чөк болдурун, оон түңелдинде ол хоорайны тергилекчилерге болган оң дузалачында дөгалыч партианың база каталыг партианың төлөөкчилерин соңгулдуруннар. (СЭТА).

Италияда өрткөткөн өвүлдези

РИМ. Христиан-демократтыг партианың беш чыл дургусунда чыгырганын үеняңде ийиң амылчы човарың амылчалар дөшөөн бөдөөн деп өвүлгүзүр христиан-демократтыг пропагандалың орадалжып турарың сойгалап илериңиңиң, «Юнта» солун болза, статистикаынг Тон институтунг дымчанын турарың үндөсүнүн элөөн хөй меделээрин парлаан.

Ол меделээрин ёзуулар алырга, 1948—1953 чылдар дургусунда өрткөткөн моон азданда хөмөгөлө болгон: хлеб — 15 хуу, эт — 14,4 хуу, кофе — 54,2 хуу, чургаа — 27,2 хуу, бөдүүн тапкырлар — 45,4 хуу, хөп — 3,5 хуу. Электри энергиязын болгаш кылар чүүдүлү хөмөгөлү 56,6 хуу болгон, бажың хөмөгөлү — 352 хуу, дедир орук хөмөгөлү — 36 хуулан (биринг аңгының билеттери) 100 хуу чедир (түшү аңгының билеттери) болгон, почта хөмөгөлү 87,5 хуулан 150 хуу чедир улагаткан. (СЭТА).

Бут-бөмбүүнүң таланы-биле чурттуң бирги чери дээш

Май 12-де Москвага «А» классыңг командьяларын аразыңа бут-бөмбүүнүң таланы-биле чурттуң бирги чер дээш мөргүлгө болуп эрткен. Москвалың «Ломомотив» нителелдинг командья Тейлениң «Динамо» командьязын бут бөмбүүчүлери-биле ужурашкан.

Эрттирбөоринер. Часпарлаанын сонда дымчочулар боттарың күжүн үндүрүп, удуун аларын орадалжышкан. Ийичаңаң оларын оозу буттеги барган. Маргдыла Москвалың бут-бөмбүүчүлериң «Ломомотив» нителелдинг командьязын тилелген-биле 4:2 болуп доо-дулган. Овуңуң бо ужурашкымын түңелдине «Ломомотив» (Москва) командьязы бирги черде чоруп турар. (СЭТА).

Харымсалгалыг редактор О. А. ТОЛГАР-ООЛ.

ССРЭ-НИНГ УЛУС АЖЫЛ-АГЫН КАТАП ТУРГУЗАРЫНЫН БОЛГАШ ХӨЖУДЕРИНИН БЕШ ДУГААР КҮРҮНЕ ЧӨЭШКИНИН 1953 чылдын апрель 26-ла Тамбов хоорайга болган ойнаашкынның бешки тиражының танылбырлыг ТАБЛИЦАЗЫ

Тиража 638.195.000 рубль түнүгү 2.502.500 ойнаашкыннар кырткен, оон иштинде: 25.000 рубльдин 275 ойнаашкыннар, 10.000 рубльдин 1375 ойнаашкыннар, 5.000 рубльдин 2710 ойнаашкыннар, 1.000 рубльдин 27500 ойнаашкыннар, 500 рубльдин 275000 ойнаашкыннар болган 200 рубльдин 2.195.600 ойнаашкыннар кирген.

Чөвүлел ботту 275 разрядтарынга моон азданда сериалар болгаш облигациялар дугаарлары таварышкан:

Сериал дугаарлары	Обонгациялар дугаарлары	Обонгациялар рубльден бөдөөн болуурун биле хөмөгөлү	Сериал дугаарлары	Обонгациялар дугаарлары	Обонгациялар рубльден бөдөөн болуурун биле хөмөгөлү	Сериал дугаарлары	Обонгациялар дугаарлары	Обонгациялар рубльден бөдөөн болуурун биле хөмөгөлү	
080480 1-50	200	066021 49*	1000	060807 1-50	500	065515 1-50	200	065515 1-50	200
080564 45*	1000	086097 31*	1000	090815 1-50	200	095324 1-50	200	095324 1-50	200
080611 1-50	1000	086105 28*	1000	090879 06*	1400	095597 46*	1000	095597 46*	1000
080918 1-50	200	086							